

Kopen of niet kopen? Weken na het bod van het Indische staalconcern Mittal-steel op de Europese Arcelor blijft de toekomst van dit project onduidelijk. Mittal is de grootste staalproducent ter wereld, het Europese Arcelor de op één na grootste. De commentaren en de adviezen verschillen sterk sinds eind januari. Waar staan we nu?

De ongerustheid deze dagen bij arbeiders van Arcelor, in Vlaanderen en in Wallonië, is te begrijpen. In de automobielsector dreigt er een serieuze inkrimping van de werkgelegenheid bij General Motors en zelfs een sluiting van de fabriek Volkswagen in Vorst-Brussel.

Op het eerste zicht zou bij een overname van Arcelor door Mittal de werkgelegenheid niet in het gedrang komen. Nochtans kunnen we bij elke fusie van bedrijven een lange lijst aanleggen van inkrimping van de werkgelegenheid. Denk maar aan het voorbeeld van de financiële groep Suez op de Société Générale van België in 1987. De mindere winsten worden zelfs niet als voorwendsel gebruikt.

Het huidige kapitalisme, dat van de mondialisering, is de snelle koers naar de bedrijfsconcentratie. De automobielsector in de wereld is daarvan een schoolvoorbeeld. Op het vlak van vliegtuigbouw is het nog meer spectaculair. Naast de vliegtuigen die nog in Rusland gebouwd worden, blijven er nog twee middelgrote bedrijven over in de wereld: Bombardier in Canada en Embraer in Brazilië, naast de twee mastodonten Boeing en Airbus die bijna een monopolie bezitten in de wereld op vlak van de productie van grote burgervliegtuigen.

In de staalproductie zijn er wel heel grote bedrijven, maar de staalproductie zelf is merkwaardig genoeg sterk verkrumeld. Het was enigszins te verwachten, niet dat de kleine visjes worden opgeslorpt door de grote, maar dat de grote haaien een gevecht onder elkaar gingen voeren. Dat is wat nu aan de hand is met het bod van Mittal-steel.

Het Europese Arcelor beschouwt het Indische staalconcern Mittal als minder modern en technisch niet zo geëvolueerd, maar toch is de jongste geschiedenis van Mittal een successtory. Mittal is erin geslaagd een staalfabriek in Kazachstan in 1998 winstgevend te maken en een andere staalfabriek in Roemenië in 2001. Misschien verbaast het sommigen, maar deze aankopen werden gerealiseerd met de steun van de Europese Bank voor wederopbouw en ontwikkeling.

De winsten van Mittal in 2005 zijn gestegen, maar minder snel dan die van Arcelor. Grote zakenbanken zoals Goldman Sachs, Citigroep, het Zwitsers krediet en andere namen anderhalf jaar deel aan fusies die aan de oorsprong lagen van de huidige sterkte van de staalreus Mittal. Het is waarschijnlijk dat deze banken het bod op Arcelor steunen. Het slechte humeur van de Luxemburgse regering, die slechts 2,5% van het kapitaal van Arcelor bezit, zal daar niets aan veranderen.

Onze houding moet duidelijk zijn: als de patroon verandert, mag dit niet leiden tot minder werkgelegenheid voor onze staalarbeiders, die reeds veel hebben afgezien van de rationalisering en zoals de sluiting van de warmwalsstaalfabriek in het Luikse.

Ongetwijfeld moeten we de uitspraken van Lakshmi Mittal over het behoud van de activiteit van het warmwalsstaal in Seraing en Chertal niet teveel au sérieux nemen. Dat is waarschijnlijk een publicitaire stunt om Di Rupo en konsoorten te verleiden. Het is niet uitgesloten dat het stopzetten van de activiteiten tussen nu en 2009 wordt opgeschort als Mittal het haalt, maar het is vooral evident dat de arbeiders en bedienden evenveel te vrezen hebben van de ene patroon als van de andere. Het doel van deze kapitalistische ondernemingen is en blijft meer winst te maken en dat mijnheer Dollé een blanke huid heeft en mijnheer Mittal een donkere verandert niets aan de zaak. De metaalarbeiders en hun vakbonden hebben er alle belang bij om waakzaam te blijven. Dat is van levensbelang, wat ook de afloop is van de gebeurtenissen.